

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2007
Αρ. Πρωτ.: 1428

Σύσταση

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή, Ανεξάρτητη Αρχή επιφορτισμένη από τον ν. 3297/2004 (ΦΕΚ Α' 259/23-12-2004) με τη συναινετική εξωδικαστική επίλυση καταναλωτικών διαφορών, έχοντας ταυτόχρονα το δικαίωμα να προβαίνει σε συστάσεις και υποδείξεις προς τους προμηθευτές, ιδίως όταν από την επιχειρηματική συμπεριφορά τους θίγεται μεγάλος αριθμός καταναλωτών.

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 16, παρ. 5 και 8 του Συντάγματος (: «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση», «Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται»).
2. Το γεγονός της διαφημιστικής έξαρσης, κυρίως κατά την πρόσφορη χρονικά περίοδο ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων των Πανελληνίων Εξετάσεων και των βάσεων των ανωτάτων σχολών για την εισαγωγή των νέων στα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ της χώρας, τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, παρεχόμενων από ιδιώτες με το νομικό καθεστώς του εργαστηρίου ελευθέρων σπουδών (ΕΕΣ) ύστερα από τη σύναψη συνεργασιών δικαιόχρησης ή πιστοποίησης με πανεπιστήμια του εξωτερικού, με τη χρήση πομπωδών εκφράσεων, όπως ενδεικτικά: «Σπουδές με το υψηλό επίπεδο ενός ιδιωτικού πανεπιστημίου!», «Αποκτήστε ισχυρά Ευρωπαϊκά Bachelors και Masters και ξεχωρίστε!», «Αναγνωρισμένες ανώτερες σπουδές!», «Πανεπιστημιακές σπουδές Ευρωπαϊκού επιπέδου!»).
3. Τα άρθρα 149 και 150 της ΣυνθΕΟΚ (: «Η Κοινότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.»), «Η Κοινότητα εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για

- το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης)), βάσει των οποίων η αρμοδιότητα για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων ανήκει στα κράτη-μέλη.
4. Τις διατάξεις της Οδηγίας 89/48/ΕΟΚ/21-12-1988 «Σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών» (ΕΕ L 19/6, 24-01-1989), η οποία αφήνει στις αρμόδιες Αρχές του κράτους υποδοχής την εκτίμηση της ικανότητας του πτυχιούχου να εξασκήσει νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα στο εν λόγω κράτος-μέλος.
  5. Το άρθρο 1, παρ. 1 του ν. 1268/1982 (ΦΕΚ Α' 87/16-07-1982): «Το κράτος έχει την υποχρέωση να παρέχει την ανώτατη εκπαίδευση σε κάθε Έλληνα πολίτη που το επιθυμεί, μέσα από τις διαδικασίες που ορίζονται κάθε φορά από τον νόμο».
  6. Το άρθρο 1, παρ. 2 του ν. 1268/1982, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3549/2007 (ΦΕΚ Α' 69/20-03-2007): «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ)», καθώς και το άρθρο 1, εδάφιο α' του ν. 2916/2001 (ΦΕΚ Α' 114/11-06-2001), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2, παρ. 1, εδάφιο α' του ν. 3549/2007: «Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: (α) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, και (β) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης».
  7. Το άρθρο 3, παρ. 1 του ν. 1268/1982: «Τα ΑΕΙ είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πλήρως αυτοδιοικούμενα. Η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων», καθώς και το άρθρο 1, παρ. 1 του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ Α' 173/24-11-1983), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1, παρ. 3 του ν. 2916/2001: «Τα ΤΕΙ είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πλήρως αυτοδιοικούμενα, σύμφωνα με το άρθρο 16, παρ. 5 του Συντάγματος. Η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».
  8. Το άρθρο 3, εδάφιο α' του ν. 3328/2005 (ΦΕΚ Α' 80/01-04-2005): «Ανώτατη εκπαίδευση πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης είναι η εκπαίδευση που παρέχεται από πανεπιστήμια και τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή ως ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης».
  9. Το άρθρο 4, παρ. 1, εδάφιο β' του ν. 3328/2005 σχετικά με τις προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής ως «ισότιμων και αντίστοιχων» με τα Ελληνικά ΑΕΙ, σύμφωνα με το οποίο η ισοτιμία των τίτλων σπουδών των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής αναγνωρίζεται από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), εφόσον «όλο το πρόγραμμα σπουδών έχει διανυθεί σε ομοταγή εκπαιδευτικά ιδρύματα», όρο που προφανώς δεν πληρούν τα ΕΕΣ.
  10. Το άρθρο 15, παρ. 1 και 3 του ν. 1966/1991 (ΦΕΚ Α' 147/26-09-1991), σύμφωνα με το οποίο τα ΕΕΣ υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ολογράφως, τόσο στις ιδρυτικές τους πράξεις όσο και στη με οποιοδήποτε τρόπο, μορφή ή μέσο εν γένει δημόσια εμφάνισή τους, αποκλειστικά και μόνο τον τίτλο «Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών», με ρητή απαγόρευση οποιασδήποτε

άλλης προσδιοριστικής προσθήκης, όπως «Πανεπιστήμιο, Κέντρο, Σχολή, Οργανισμός, Κολλέγιο, Ινστιτούτο, Ακαδημία». Επίσης, την υποχρέωση του ιδιοκτήτη ή του υπευθύνου εκπροσώπου του εργαστηρίου, ο οποίος οφείλει να ενημερώνει τους προσερχόμενους για εγγραφή σπουδαστές με έντυπη υπογεγραμμένη δήλωση ότι η βεβαίωση που θα χορηγηθεί μετά το πέρας των σπουδών δεν αποτελεί, κατά νόμο, τίτλο σπουδών ισότιμο με οποιονδήποτε άλλο τίτλο αναγνωρισμένης σχολικής μονάδας οποιασδήποτε βαθμίδας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

11. Τα άρθρα 9δ και 9ε του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ Α' 191/16-11-1994), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον ν. 3587/2007 (ΦΕΚ Α' 152/10-07-2007), καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2005 για την προστασία των πολιτών-καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, ιδίως εν προκειμένω όσον αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των παρεχόμενων από τα ΕΕΣ εκπαιδευτικών υπηρεσιών και τα απορρέοντα από αυτές τις υπηρεσίες οφέλη, όπως και την έκταση των δεσμεύσεων των προμηθευτών (π.χ. εξασφαλισμένη επαγγελματική σταδιοδρομία, ακαδημαϊκή αναγνώριση σπουδών, μονοετούς διάρκειας φοίτηση, απευθείας εγγραφή των αποφοίτων σε επαγγελματικές ενώσεις δίχως τη διαμεσολάβηση των αρμόδιων κρατικών οργάνων).
12. Τις διατάξεις του Ελληνικού Κώδικα Διαφήμισης και Επικοινωνίας σχετικά με την τιμιότητα και την αλήθεια των εμπορικών ανακοινώσεων.
13. Την Ελληνική νομολογία σχετικά με τους όρους αναγνώρισης των τίτλων σπουδών που χορηγούν, όπως ενδεικτικά:

- I. Την απόφαση ΟλΣτΕ 3457/1998, με την οποία κρίθηκε ότι εφόσον τμήμα των σπουδών για την απόκτηση τίτλου σπουδών από αλλοδαπό ομοταγές ΑΕΙ διανύθηκε στην Ελλάδα, όχι σε ημεδαπό ΑΕΙ, αλλά σε «Τμήμα» αλλοδαπού πανεπιστημίου, νομίμως αρνήθηκαν τα αρμόδια όργανα του ΔΙΚΑΤΣΑ να αναγνωρίσουν την ισοτιμία και αντιστοιχία του τίτλου σπουδών.
- II. Τις αποφάσεις ΟλΣτΕ 2274/1990 και ΣτΕ 626/1994 σχετικά με το ότι η συνεκτίμηση μεταπτυχιακού τίτλου για την αναγνώριση ισοτιμίας τίτλων της αλλοδαπής τριετούς φοίτησης είναι δυνατή μόνο εφόσον οι σπουδές που οδηγούν στην απονομή πρώτου πανεπιστημιακού τίτλου έχουν χορηγηθεί από ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού.
- III. Την απόφαση ΕφΑθ 3819/2006, με την οποία δεν προσμετρήθηκε ως έτος σπουδών στο φερόμενο απατηλά ως συνεργαζόμενο αλλοδαπό ΑΕΙ η φοίτηση σπουδαστή στην Ελλάδα σε ΕΕΣ, το οποίο διέπραξε το αδίκημα της απάτης και καταδικάστηκε σε αποζημίωση του καταναλωτή.

Λεδομένου ότι:

1. Σκοπός της ανώτατης εκπαίδευσης είναι η παραγωγή και μετάδοση της γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία, η διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση, όπως και η παροχή των απαραίτητων εφοδίων που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

2. Η ζήτηση για τριτοβάθμιες σπουδές που υπάρχει χρόνια στην Ελλάδα είναι διαρκώς αυξανόμενη, όπως πιστοποιεί η αύξηση του αριθμού των υποψηφίων των Πανελλήνιων Εξετάσεων, το μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα προς εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, αλλά και η αυξανόμενη δραστηριοποίηση Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών, στα οποία καταφεύγει σημαντικός αριθμός σπουδαστών (περισσότεροι από 35.000 σπουδαστές, ο δε κλάδος κατά την περίοδο 1999-2003 ακολούθησε ανοδική πορεία, με ετήσιο ρυθμό αύξησης 7%¹).
3. Τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών αποτελούν κατά νόμο αδιαβάθμητα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια εκτός τυπικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η δε λειτουργία τους είναι αμιγώς κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι η φοίτηση προϋποθέτει καταβολή ετήσιων διδάκτρων σπουδών που συνεπάγεται, κατά περίπτωση, σημαντική οικονομική επένδυση των νοικοκυριών, αλλά και χρονική δέσμευση των ίδιων των νέων σπουδαστών για τη μόρφωσή τους, καθώς και την προσδοκία επαγγελματικής αποκατάστασης με αναγνωρισμένα διπλώματα και τίτλους σπουδών. Η φοίτηση σε αυτά τα εργαστήρια επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό το εκπαιδευτικό και εργασιακό μέλλον των νέων, αλλά και σημαίνει μια μακροχρόνια οικονομική δέσμευση σημαντικού μέρους του μηνιαίου εισοδήματος των γονέων τους.
4. Η λειτουργία των ΕΕΣ ως παραρτημάτων πανεπιστημίων του εξωτερικού με τη μέθοδο της πιστοποίησης (validation) ή με το σύστημα της δικαιόχρησης (franchising) θέτει σειρά ζητημάτων, όπως: **(α)** η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η πιστοποίηση του προγράμματος σπουδών, η εξειδίκευση του διδακτικού προσωπικού, η χρονική διάρκεια της φοίτησης, η αναγνώριση των διπλωμάτων και τίτλων που χορηγούν στους σπουδαστές, **(β)** η φύση και η έκταση της ακαδημαϊκής εποπτείας που ασκούν τα αλλοδαπά πανεπιστήμια επί των εν Ελλάδι παραρτημάτων τους ως προς την εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος, την αξιολόγηση των διαδικασιών που ακολουθούνται όσον αφορά την επιλογή του διδακτικού προσωπικού και την απονομή των πτυχίων², **(γ)** η δεοντολογία κατά τη διαφημιστική προβολή τους στον Τύπο για τη φύση και την αναγνώριση των τίτλων σπουδών που απονέμουν, ήτοι εν γένει η προστασία των καταναλωτών των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που παρέχουν, αλλά και του συνόλου των αποδεκτών των εμπορικών μηνυμάτων τους.
5. Σε σχέση, ειδικότερα, με τη διαφημιστική προβολή των ΕΕΣ επισημαίνονται κυρίως τα ακόλουθα: **(α)** στις διαφημίσεις τονίζονται τα ξένα ιδρύματα ωσάν να επρόκειτο για τους κατ' εξοχήν φορείς υλοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, δίχως να γίνεται ξεκάθαρα αντιληπτό ότι οι εγγεγραμμένοι φοιτητές σπουδάζουν κατ' ουσία σε ιδιωτικές σχολές που μπορούν και λειτουργούν μόνο με το νομικό καθεστώς των ΕΕΣ, **(β)** προβάλλεται ως δέλεαρ η ακαδημαϊκή αναγνώριση των πτυχίων, δίχως ωστόσο να υπάρχει κατά νόμο, όπως προαναφέρθηκε, η δυνατότητα αυτή, **(γ)** αναφέρονται για εντυπωσιασμό διάφοροι μη εκπαιδευτικοί οργανισμοί (π.χ. οργανισμοί πιστοποίησης επαγγελματικών σπουδών), των οποίων η αναφορά σκοπό έχει να παραπέμψει στην υποτιθέμενη πρακτικότητα των σπουδών, χωρίς να αποσαφηνίζεται ο

¹ Βλέπε Κλαδική Μελέτη της ICAP για την αγορά ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2005.

² Βλέπε σχετικά κείμενα αξιολογητικών εκθέσεων που έχει συντάξει η Βρετανική Επιτροπή για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Quality Assurance Agency) εκ της αρμοδιότητάς της να εποπτεύει και να αποτιμά τις συνεργασίες που συνάπτουν Βρετανικά δημόσια πανεπιστήμια με εκπαιδευτικά ιδρύματα εκτός Βρετανίας (τα κείμενα είναι προσβάσιμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.qaa.ac.uk/reviews/reports/byoseascountry.asp>).

ρόλος τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, και ακόμα γίνεται αναφορά σε διάφορα άλλα επιστημονικά όργανα (π.χ. ακαδημαϊκά συμβούλια, απαρτιζόμενα από προσωπικότητες διεθνούς κύρους), των οποίων ο ουσιαστικός ακαδημαϊκός ρόλος στην εκπαιδευτική διαδικασία ουδόλως διευκρινίζεται ή οριοθετείται με ακρίβεια, **(δ)** υιοθετείται η τακτική της συσσωρευμένης απαρίθμησης των προσφερόμενων εκπαιδευτικών επιπέδων και τίτλων, δίπλα σε ασύνδετες μεταξύ τους ειδικότητες (από computer science σε tourism management, από film & TV studies σε international relations και από maritime management σε construction & project management), η παρουσίαση των οποίων με δυσκολία παραπέμπει σε ένα συγκροτημένο ακαδημαϊκό περιβάλλον, **(ε)** επιχειρείται ο δυσδιάκριτος διαχωρισμός τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ και επιμόρφωσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, καθ' ότι πολλές ιδιωτικές σχολές περιλαμβάνουν αυτοτελείς κλάδους πτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών σε καθαρά μη-πανεπιστημιακούς κλάδους³, **(στ)** προκαλείται εσκεμμένη σύγχυση ανάμεσα στις αρμοδιότητες του Ελληνικού φορέα ακαδημαϊκών αναγνωρίσεων (ΔΟΑΤΑΠ, πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ) και του Βρετανικού (UK Natic), ο οποίος σκοπίμως περιγράφεται στις διαφημίσεις ως «Βρετανικό ΔΙΚΑΤΣΑ», προδήλως λόγω της πρόθεσης των υπεύθυνων εκπροσώπων των ΕΕΣ να καλλιεργήσουν υποσυνείδητα, ωστόσο ψευδώς, την προοπτική της μελλοντικής ακαδημαϊκής εξασφάλισης των αποφοίτων τους στην Ελλάδα.

6. Συνειρμικές ή απροκάλυπτες αναφορές σε «*αναγνωρισμένες από το κράτος πανεπιστημιακές σπουδές*», σε γραφεία επαγγελματικής σταδιοδρομίας, σε δυνατότητα απόκτησης αναγνωρισμένου και ισότιμου πτυχίου αλλοδαπού ΑΕΙ με σπουδές στην Ελλάδα, κ.λπ. ποδηγετούν την κρίση των υποψηφίων σπουδαστών και επιτρέπουν τη δημιουργία απατηλών αντιλήψεων ως προς την προοπτική μελλοντικής επαγγελματικής εξασφάλισής τους. Οι καταναλωτές πείθονται ότι σπουδάζουν σε αλλοδαπό πανεπιστημιακό ίδρυμα, ενώ στην ουσία είναι φοιτητές ιδιωτικών σχολών επαγγελματικής εκπαίδευσης, οι οποίες μπορούν και λειτουργούν στη Ελλάδα μόνο με το νομικό καθεστώς των ΕΕΣ, δηλαδή ως αδιαβάθμητα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια.
7. Εξόχως παραπλανητική τακτική που υιοθετείται στις διαφημιστικές καταχωρήσεις των ΕΕΣ συνιστά επιπλέον η αναφορά στην απευθείας, δηλαδή δίχως τη διαμεσολάβηση των αρμόδιων κρατικών οργάνων, εγγραφή των αποφοίτων τους στον αντίστοιχο προς τις σπουδές που πραγματοποίησαν επαγγελματικό σύλλογο-ένωση της Ελλάδας. Ως γνωστόν, η επίσημη διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων προβλέπει, πέραν της πραγματοποίησης σπουδών συγκεκριμένης διάρκειας και της κατοχής αντίστοιχης άδειας άσκησης επαγγέλματος στο κράτος-μέλος προέλευσης του τίτλου ή πιστοποιημένης διετούς επαγγελματικής πείρας (στην περίπτωση μη νομοθετικώς ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων ή εκπαίδευσης), την υποβολή αίτησης για αναγνώριση στον αρμόδιο φορέα (Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικής Ισοτιμίας Τίτλων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης – ΣΑΕΙ, Συμβούλιο Επαγγελματικής Αναγνώρισης Τίτλων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης - ΣΕΑΤΕΚ) για την έκδοση απόφασης.

³ Βλέπε σχετικά αποτελέσματα παλαιότερης έρευνας για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια των Γ. Τσαμασφύρου, Α. Σιαπκαρά και Δ. Μπασαντή, δημοσίευση στο φοιτητικό περιοδικό ΝΥΓΜΑ, τεύχος 21, Σεπτέμβριος 1996.

Για τους λόγους αυτούς:

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή εκτιμά ότι ο τρόπος με τον οποίο προβάλλονται διαφημιστικά τα ΕΕΣ στον Τύπο, μέσω της διάχυσης στο κοινό αναληθών ή παραπλανητικών πληροφοριών, στο πλαίσιο του έντονου μεταξύ τους εμπορικού ανταγωνισμού προς άγρα σπουδαστών σε μια χώρα υψηλής ζήτησης για πανεπιστημιακή μόρφωση με σημαντικό αριθμό καταναλωτών εκπαιδευτικών υπηρεσιών⁴, παραπλανά τους καταναλωτές, οδηγώντας σπουδαστές και τους γονείς τους σε απόφαση συναλλαγής την οποία, αν γνώριζαν τα πραγματικά περιστατικά, ίσως να μη λάμβαναν.

Ενόψει των ανωτέρω επισημάνσεων και χάριν της αποτελεσματικής προστασίας των υποψήφιων σπουδαστών και των γονιών τους, ο Συνήγορος του Καταναλωτή καλεί τους ιδιοκτήτες και τους υπεύθυνους εκπροσώπους των ΕΕΣ:

(α) να απέχουν εφεξής από παραπλανητικές πρακτικές κατά τη διαφημιστική προβολή των υπηρεσιών τους στον Τύπο, πράξη που επισείει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε βάρος τους

(β) να αναφέρουν ρητά στις διαφημιστικές καταχωρήσεις τους ότι πρόκειται για Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών και να απέχουν από τη χρήση όρων, όπως «πανεπιστήμια», «κολέγια», «ακαδημίες» ή εν γένει «ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης», κατά τα αναφερόμενα στη νομοθεσία

(γ) να ενημερώνουν με σαφήνεια και εγγράφως, πριν από τη σύναψη σύμβασης, γονείς και σπουδαστές για το πρόγραμμα σπουδών, τη διάρκεια της φοίτησης στην Ελλάδα και πιθανόν στο εξωτερικό, την ακριβή σχέση τους με το αλλοδαπό ίδρυμα, για τη διαδικασία αναγνώρισης στην Ελλάδα των τίτλων που χορηγούν, καθώς και για τις πραγματικές δυνατότητες πρόσβασης μέσω αυτών σε αναγνωρισμένα και μη επαγγέλματα ενόψει της επαγγελματικής αποκατάστασης των σπουδαστών τους

(δ) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσιοποίηση της παρούσας Σύστασης, ο Συνήγορος του Καταναλωτή θα καλέσει σε ακρόαση τους παρανομούντες προμηθευτές και τις ενώσεις τους, μεριμνώντας για την επιβολή σε βάρος τους, μέσω των αρμοδίων διοικητικών, εισαγγελικών και δικαστικών Αρχών, των προβλεπόμενων κυρώσεων.

Ειδικός Επιστήμονας:
Αριστοτέλης Σταμούλας

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γιάννης Δ. Αδαμόπουλος

⁴ Ο δείκτης που υποδεικνύει τη συμμετοχή των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αυξήθηκε κατά 35,5% στη χώρα μας κατά το διάστημα 1998-2002 (βλέπε Eurydice, *Key Data on Education in Europe*, 2005). Σημειωτέον ότι η εν λόγω αύξηση είναι από τις μεγαλύτερες ανάμεσα στα κράτη-μέλη.

Κοιν.:

- 1) Υπουργό Ανάπτυξης, κ. Χρήστο Φώλια
Μεσογείων 119
101 92, Αθήνα
- 2) Υφυπουργό Ανάπτυξης, κ. Γιώργο Βλάχο
Πλατεία Κάνιγγος
101 81, Αθήνα
- 3) Υφυπουργό Ανάπτυξης, κ. Σταύρο Καλαφάτη
Μεσογείων 119
101 92, Αθήνα
- 4) Σύνδεσμο Ελληνικών Κολεγίων
Στουρνάρα 53
104 32, Αθήνα
- 5) Πανελλήνια Ένωση Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών
Δημητρέσσα 4
115 28, Ιλίσια
- 6) Συμβούλιο Ελέγχου Επικοινωνίας
Αστροναυτών 19
151 25, Μαρούσι
- 7) Ένωση Εταιρειών Διαφήμισης-Επικοινωνίας
Υπερείδου 7
105 58 Αθήνα